

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЦЕСНОГО ПІДХОДУ В ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Проблемою сьогодення на ринку освітніх послуг залишається відсутність адаптаційного механізму, що дозволяє адекватно реагувати на зміни економічної та соціально-політичної кон'юнктури. З одного боку, навчальний заклад сприймається як державна інституція, яка діє у межах жорсткого контролю. Разом із тим, його можна сприймати і як суб'єкт ринкової економіки, що має постійно маневрувати між попитом і пропозицією на ринку освітніх послуг. Дане протиріччя може бути вирішено лише за допомогою нового інноваційного процесного підходу в діяльності вищого навчального закладу (далі — ВНЗ). Відповідно до цього підходу, діяльність інституції має бути націлена на клієнта, тобто, студента, його батьків, викладачів тощо. Такий підхід створює переваги, завдяки яким ВНЗ формує лояльне відношення «наявних клієнтів» і створює собі репутацію для залучення потенційних. Разом із тим, новий підхід у сфері освіти не може розвиватися за принципом «клієнт завжди правий». Інноваційна освіта враховує вимоги ринку, проте не в змозі орієнтуватися лише на них через ряд причин. По-перше, інноваційна ідея завжди випереджає усвідомлені потреби суспільства, а отже, виникає певна суперечність. По-друге, вимоги процесу навчання націлені на підвищення рівня та якості знань студентів, перевищують бажану межу останніх. По-третє, навчальний заклад не завжди має достатні для інновацій ресурсну базу та технологію.

Беззаперечно, навчальний процес є основним бізнес-процесом у навчальному закладі, а отже, він має бути в центрі уваги керівництва. Ефективна організація та оптимізація його веде до зростання прибутку шляхом скорочення витрат. Забезпечення високої якості освіти як процесу дозволяє підвищити конкурентоспроможність освітніх послуг, що позитивно відображається на їх вартості. Важливою характеристикою правильно організованого бізнес-процесу є його гнучкість та спроможність легко реагувати на зміни потреб.

Варто відмітити, що існуюча структура управління в більшості навчальних закладів країни обмежує ефективне реагування на зміни зовнішнього середовища та адаптацію до нових економічних умов. Жорсткі рамки структури не дають можливості ВНЗ сьогодні реалізувати стратегії підприємницького управління по багатьом аспектам діяльності, відповідно, потрібна координальна перебудова організаційної структури ВНЗ, що має передбачати всі необхідні зміни бізнес-процесів. І лише в оновленій оргструктурі слід впроваджувати інноваційні технології, підвищуючи тим самим якість надання освітніх послуг. Говорячи про перебудову та якісні зміни в управлінні ВНЗ слід сфокусувати увагу на пріоритетному розвитку та розширенні повноважень економічних служб, маркетингових структур, а також посиленні домінуючої ролі керівництва.

Вонберг Т. В., доцент
кафедри управління персоналом та економіки праці

АКТУАЛЬНІСТЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ У КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Сучасна ринкова економіка вимагає нестандартних, творчих спеціалістів, які здатні знайти креативне рішення будь-якої проблеми. Тому, найважливішим завданням освіти сьогодення є формування саме таких спеціалістів шляхом інноваційних технологій навчання, посилення наукової складової у навчальних дисциплінах тощо. Останнє в свою чергу передбачає системну ресорганізацію і самостійної роботи студентів. Відомо, що знання, здобуті студентами самостійно, засвоюються краще та ґрунтовніше, ніж, наприклад, здобуті на лекції чи під час практичних занять. Ось чому самостійна робота завжди розглядалась як невід'ємна складова навчального процесу у вищому закладі освіти.

Самостійна роботи студентів вищих навчальних закладів повинна мати системний, неперервний та ускладнюючий характер. На жаль, більшість студентів, особливо першого року навчання, відчувають певні проблеми під час виконання цієї складової навчального процесу. Річ у тому, що абітурієнти, як правило, погано підготовлені до сприйняття наукової інформації самостійно, а отже, потребують допомоги у формуванні навиків самоорганізації та самоконтролю.